

Nr. 22/27.02.2017

**Observații/proponeri ale Asociației Magistraților din România (AMR)
la noul proiect de
Lege pentru grațierea unor pedepse și a unor măsuri educative privative de libertate**

Forma propusă de Ministerul Justiției	Forma propusă de Asociația Magistraților din România	Observații
<p>Art. 1. Se grațiază în întregime pedepsele cu închisoare de până la 5 ani inclusiv aplicate de instanța de judecată.</p>	<p>VARIANTA I</p> <p>Art. 1</p> <p><i>(1) Se grațiază în întregime pedepsele cu închisoare până la 3 ani inclusiv, aplicate de instanța de judecată.</i></p> <p><i>(2) Nou introdus</i></p> <p><i>Nu se grațiază pedepsele cu închisoare a căror executare a fost suspendată condiționat, potrivit art. 81-82 din Cod penal (1968) sau a fost suspendată sub supraveghere, potrivit art. 86¹-86³ din Cod penal (1968), art. 91-93 din Codul penal – Legea nr. 286/2009.</i></p> <p>VARIANTA II (subsidiară)</p> <p>Art. 1</p> <p><i>Se grațiază în întregime pedepsele cu închisoare până la 3 ani inclusiv, precum și pedepsele cu amenda până la 5.000 lei, aplicate de instanța de judecată.</i></p>	<p><i>Premisă:</i></p> <p>Astfel cum AMR a precizat, nu pune în discuție, <i>ipso facto</i>, oportunitatea unei legi a grațierii, pentru a nu trece de echilibrul pe care îl presupune principiul „check and balance” ce trebuie să caracterizeze relația dintre puterile statului, cu respectarea atribuțiilor constituționale ale acestora. Însă, o astfel de abordare nu înseamnă că magistrații nu își pot spune punctul de vedere, dintr-o perspectivă tehnică, având în vedere efectele pe care un proiect de lege le determină, prin textele sale, asupra activității sistemului judiciar și asupra bunei desfășurări a actului de justiție.</p> <p>Este adevărat că stabilirea categoriilor de pedepse care intră sub incidența actului de clemență colectivă, precum și a limitelor maxime ale acestora, ține de politica penală, însă, criteriul gradului de pericol social a fost avut în vedere și în anterioarele acte normative de grațiere. Cu titlu de exemplu, în „Expunerea de motive” la Legea nr. 543/2002 s-a precizat: „Pentru înfăptuirea unei politici penale corecte, proiectul de Lege privind grațierea unor pedepse oferă posibilitatea persoanelor condamnate care au săvârșit infrațiuni ce nu prezintă</p>

(2) Nou introdus

Nu se grațiază pedepsele cu închisoare a căror executare a fost suspendată condiționat, potrivit art. 81-82 Cod penal (1968) sau a fost suspendată sub supraveghere, potrivit art. 91-93 din Codul penal – Legea nr. 286/2009.

un pericol social ridicat și care în timpul executării pedepsei au dat dovezi temeinice de îndreptare, să beneficieze de clemența legiuitorului în sensul grațierii pedepselor aplicate de instanțele de judecată”. Tot astfel, s-a menționat: „Pentru diminuarea supraaglomerării unităților din sistemul penitenciar și a implicațiilor acestora, în vederea realizării programelor de reabilitare..., se justifică punerea în libertate a acelor deținuți care au fost condamnați pentru ***fapte cu pericol social relativ redus***”.

În acest context, s-a conturat opinia potrivit căreia **limita maximă a pedepsei aplicate ar trebui să fie de 3 ani, având în vedere și împrejurarea potrivit căreia, la individualizarea pedepsei, se ține seama și de faptul că persoana condamnată nu a mai săvârșit infracțiuni anterior („infractor primar”), așa încât o pedeapsă superioară limitei de 3 ani este indiciul unei fapte care, ca principiu, nu ar putea fi încadrată în categoria celor „cu pericol social relativ redus”.**

Considerăm că, referitor la pedepsele cu închisoare a căror executare a fost **suspendată condiționat, este necesară o prevedere expresă vizând neincidența legii grațierii asupra acestora**, în condițiile în care, pe de o parte, argumentele din *Expunerea de motive* la care am făcut anterior trimitere tratează necesitatea unei legi a grațierii *numai din perspectiva supraaglomerării prezente a penitenciarelor și a stării necorespunzătoare a imobilelor în care se execută pedepsele cu închisoare, având drept consecință critici și sancțiuni pecuniare.*

Pe de altă parte, conform **art. 120 din Codul penal (1968)**, „Grațierea are efecte și asupra pedepselor a

căror executare este suspendată condiționat. În acest caz, partea din termenul de încercare care reprezintă durata pedepsei pronunțate de instanță se reduce în mod corespunzător. Dacă suspendarea condiționată este revocată sau anulată, se execută numai partea de pedeapsă rămasă negrațiată”.

Însă, această dispoziție constituie o normă generală, în timp ce **art. 1 alin. (2)** din legea grațierii al cărui proiect este în discuție va reprezenta o normă specială care va avea preeminență.

Apreciem că, **pentru a nu se crea posibilitatea unor interpretări diferite care să determine jurisprudență neunitară în privința categoriilor de pedepse care intră sub incidența legii grațierii, este justificată și menționarea neaplicării beneficiului actului de clemență colectivă cu privire la pedepsele cu închisoare a căror executare a fost suspendată sub supraveghere**, chiar dacă, în privința acestora, nu există un text similar celui din **art. 120 Cod penal (1973)**, nici în vechiul Cod și, cu atât mai puțin în nou Cod care a schimbat perspectiva legală în privința suspendării sub supraveghere (cuprinsă în **art. 91-93**). În acest sens, în prezent, *termenul de încercare* nu mai are legătură (intrinsecă) cu pedeapsa aplicată, nemaifiind compus din două elemente – *pedeapsa* cu închisoare aplicată și *termenul de încercare* fix, de 2 ani (cum era, potrivit **art. 82 alin. (1) din Codul penal (1968)** -, ci *termenul de supraveghere* (nemaieexistând termen de încercare) are o singură componentă, și anume o durată între 2 și 4 ani (singura conexiune cu pedeapsa aplicată reprezentând-o faptul că durata acestui termen între 2 și 4 ani nu poate fi mai mic decât durata pedepsei

aplicate), **art. 92 (1) din Codul penal – Legea nr. 286/2009.**

Menționarea neaplicării beneficiului actului de clemență colectivă cu privire la pedepsele cu închisoare a căror executare a fost suspendată sub supraveghere este justificată și prin prisma prevederii art. 160 din Codul penal – Legea nr. 286/2009: *Grațierea nu are efecte asupra pedepselor a căror executare este suspendată sub supraveghere, în afară de cazul în care se dispune altfel prin actul de grațiere.*

În ce privește VARIANTA II a textului **art. 1**, observăm că legiuitorul a ales să grațieze doar pedepsele cu închisoarea, nu și cele cu amenda, care sunt aplicate pentru fapte mai puțin grave, din perspectiva pericolului social. Pentru un act de clemență general, s-ar putea spune că este discriminatoriu, prin excluderea unor pedepse mai blânde, cu atât mai mult cu cât, în anterioarele acte de clemență colectivă, respectiv **Legea nr. 137/1997 și Legea nr. 543/2002** – erau incluse, în prima stabilindu-se și un prag valoric până la care se grațiau pedepsele cu amenda. Considerăm că o dispoziție similară ar pute fi justificată și în actuala lege, făcând diferența între pedepsele cu amenda, prin raportare la pericolul social al faptei, din perspectiva legii de grațiere. Potrivit **art. 63 din Codul penal (1968)**, limitele amenzii erau cuprinse între 150 lei și 30.000 lei, iar potrivit **art. 61 din actualul Cod penal**, limitele pedepsei cu amenda sunt cuprinse între 300 și 200.000 lei. Credem, prin urmare, că stabilirea limitei maxime a pedepsei cu amenda care se grațiază, la 5.000

lei, nu ar fi excesivă.

Însă, această argumentare își dovedește limitele în situația în care se păstrează forma **art. 4 alin. (1)**, prevedere potrivit căreia grațierea *este condiționată de achitarea... despăgubirilor la care persoana condamnată a fost obligată prin hotărâre judecătorească definitivă*, neîndeplinirea acestei obligații ducând la revocarea beneficiului grațierii (**alin. 3**). Cu alte cuvinte, de vreme ce actul de clemență produce efecte depline numai în situația acoperirii prejudiciului produs prin infracțiune, apare ca discutabilă grațierea unor pedepse cu amenda, pentru care aplicarea actului normativ ar însemna tocmai neplata (la bugetul statului a) unor sume de bani.

De asemenea, dacă se păstrează motivarea din proiectul legii de grațiere (cuprinsă în *Expunerea de motive*), prin raportare la „starea penitenciarelor și a condițiilor locurilor de încarcerare” care „afectează demnitatea persoanelor condamnate și reprezintă o sursă constantă de critici interne și internaționale, dar și de sancțiuni pecuniare”, precum și prin raportare la existența unor „imobile afectate executării pedepselor privative de libertate construite între anii 1851-1896, aflate într-o stare avansată de uzură”, *grațierea pedepselor cu amenda nu apare ca încadrându-se în această motivare.*

Referitor la **modalitatea de aplicare a beneficiului grațierii în cazul unor pedepse rezultante aplicate pentru pluralitatea de infracțiuni – pedepse contopite** –, se va proceda conform **art. 14 alin. 1, 2 din Legea nr. 546/2002: (1) În situația pluralității de infracțiuni pentru care s-au aplicat pedepse ce au fost contopite,**

		<p>obiectul grațierii colective îl constituie pedepsele aplicate pentru fiecare dintre infracțiuni, și nu pedeapsa rezultantă. (2) În cazurile prevăzute la alin. (1), dacă pentru unele dintre aceste pedepse este incidentă grațierea, ele vor fi descontopite, iar dacă a rămas o singură pedeapsă din pedeapsa rezultantă, care nu este grațiată, va fi înlăturat și sporul eventual aplicat.</p> <p>Ceea ce înseamnă că, dacă după descontopire, au rămas, de pildă, două pedepse cu închisoare (din pedeapsa rezultantă) care nu sunt grațiate, aplicate pentru fapte aflate în concurs (art. 38 din noul Cod penal), se va proceda conform art. 39 alin. 1 lit. b din noul Cod penal – aplicându-se pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite (în acest caz, o treime din cealaltă pedeapsă rămasă negrațiată).</p> <p>Prin urmare, nu este necesară o prevedere în legea de grațiere în legătură cu modalitatea de aplicare a grațierii pentru pedepsele contopite.</p>
<p>Art. 2 (1) Se grațiază în parte, cu 1/2, pedepsele cu închisoare aplicate femeilor însărcinate și persoanelor care sunt unic întreținător de familie și au în întreținere minori cu vârsta de până la 14 ani, dacă nu li s-au interzis drepturile părintești prin hotărâre judecătorească.</p> <p>(2) Situațiile menționate la alin. (1) trebuie să existe la data intrării în vigoare a prezentei legi.</p>	<p>Art. 2 (1) Se grațiază în parte, cu 1/2, pedepsele cu închisoare mai mari de 3 ani, aplicate femeilor însărcinate și persoanelor care sunt unic întreținător de familie și au în întreținere minori cu vârsta de până la 14 ani, precum și copii încadrați în grad de handicap accentuat sau grav, potrivit Legii nr. 448/2006, neinstituționalizați în internate ori în centre de plasament aferente unităților sau instituțiilor de învățământ special</p>	<p>Pedepsele cu închisoare aplicate, având o durată până la 3 ani, se grațiază total, conform art. 1 alin. (1), așa încât grațierea parțială pentru motivele enumerate în art. 2 alin. (1) se referă la pedepse peste această durată, mențione care se impune a fi făcută în text.</p> <p>De asemenea, considerăm că este necesară completarea situațiilor în care părintele unic întreținător de familie beneficiază de actul de clemență, în condițiile art. 2 alin. (1), neputându-se ignora situația copiilor încadrați în grad de handicap [fizic, vizual, auditiv, surdocecitate,</p>

	<p><i>ori în alte tipuri de instituții publice cu caracter social în care se asigură întreținere completă din partea autorității administrației publice, dacă acestor persoane nu li s-au interzis drepturile părintești prin hotărâre judecătorească.</i></p>	<p>somatic, mintal, psihic, HIV/SIDA, asociat, boli rare – art. 86 alin. (2) din Legea nr. 448/2006] „accentuat” sau „grav”, după urmarea procedurii prevăzute de Cap. VI din Legea nr. 448/2006. Aplicarea grațierii s-ar impune indiferent de vârsta copilului, știut fiind că aceste persoane au nevoie de îngrijire specială – motiv pentru care legea conține și instituția „însoțitorului” (art. 5 pct. 21 din Legea nr. 448/2006) –, iar dacă părintele care execută pedeapsa privativă de libertate este unicul întreținător de familie, aplicarea art. 2 alin. (1) este fundamentată.</p> <p>Excepție constituie situația în care copilul cu handicap „accentuat” sau „grav” nu se află la domiciliu, ci este instituționalizat într-un internat ori în centre de plasament aferente unităților sau instituțiilor de învățământ special, cazuri în care părintele nici nu beneficiază de indemnizația lunară (în cazul copilului cu handicap grav) – art. 43 alin. 4 din Legea nr. 448/2006.</p>
<p>Art. 3. Măsurile educative privative de libertate cu o durată de maxim 5 ani se grațiază, dispozițiile art. 5 alin. (2) aplicându-se în mod corespunzător.</p>	<p><i>Art. 3. Măsurile educative privative de libertate cu o durată de maxim 3 ani se grațiază, dispozițiile art. 5 alin. (2) - (4) aplicându-se corespunzător.</i></p>	<p>A se vedea, pentru identitate de tratament, observațiile/propunerile de la art. 1 alin. (1).</p>
<p>Art. 4. (1) Grațierea prevăzută la art. 1-2 este condiționată de achitarea, în termen de 1 an de la condamnarea definitivă sau, după caz, de la punerea în libertate, a despăgubirilor la care persoana condamnată a fost obligată prin hotărâre judecătorească definitivă.</p> <p>(2) Nerespectarea condiției prevăzute de</p>	<p><i>(1) Grațierea prevăzută la art. 1-2 este condiționată de achitarea, la data punerii în libertate sau în termen de 1 an de la condamnarea definitivă ori, după caz, de la punerea în libertate, a despăgubirilor la care persoana condamnată a fost obligată prin hotărâre</i></p>	<p>Având în vedere faptul că în proiect s-a păstrat condiționarea acordării beneficiului grațierii de achitarea despăgubirilor, deși lista infracțiunilor excluse de la grațiere este evident restructurată, în sensul extinderii, față de forma inițială a proiectului (ordonanței de urgență a guvernului), considerăm că dispoziția de condiționare trebuie să fie formulată în</p>

alin. (1) atrage revocarea grațierii, pedeapsa stabilită sau restul rămas neexecutat urmând să se execute în regim de detenție.

(3) Persoana grațiată va depune dovada achitării prejudiciului la judecătorul delegat cu executarea. Dacă la împlinirea termenului prevăzut la alin. (1) judecătorul delegat cu executarea constată că nu a fost depusă dovada achitării prejudiciului, acesta va sesiza instanța de executare pentru a dispune revocarea grațierii.

(4) Procedura de judecată se desfășoară cu citarea persoanei condamnate, prevederile art. 597 alin. (2) - (8) din Codul de procedură penală aplicându-se în mod corespunzător.

judecătorească definitivă.

(1¹) Nou introdus

În cazul în care dovada achitării despăgubirilor nu este făcută la data punerii în libertate, se pot institui una sau mai multe dintre următoarele măsuri care încetează de drept la data prezentării dovezii de achitare a despăgubirilor, dacă această dată se încadrează în termenul de 1 an prevăzut de alin. (1): să se prezinte lunar la organul de poliție din localitatea de domiciliu; să informeze de îndată organul de poliție și judecătorul delegat cu executarea hotărârilor penale cu privire la schimbarea locuinței; să nu depășească o anumită limită teritorială.

(3) Persoana grațiată va depune dovada achitării prejudiciului la judecătorul delegat cu executarea hotărârilor penale. Dacă la împlinirea termenului prevăzut la alin. (1) judecătorul delegat cu executarea constată că nu a fost depusă dovada achitării prejudiciului, va sesiza instanța de executare care va dispune revocarea grațierii în cazul neachitării despăgubirilor, cu rea-credință.

așa fel încât să devină efectivă, respectiv să restrângă situațiile în care textul ar putea fi eludat.

Avem în vedere faptul că acordarea termenului de 1 an pentru plată poate crea situații în care persoana ce a beneficiat de grațiere să dispară, părăsind țara, fără să achite suma cu titlu de despăgubiri. Este adevărat că există instituția revocării grațierii, dar, pentru a nu determina cheltuieli suplimentare și alocare de resurse umane, în plus (avem în vedere aici, inclusiv mandate europene), apreciem că ar trebui să se facă dovada achitării despăgubirilor la momentul acordării grațierii sau, în cazul în care această dovadă nu se face, să se dispună, odată cu acordarea grațierii, măsuri specifice (prin similitudine cu instituția „controlului judiciar”, prevăzută de **art. 215 din Codul de procedură penală**), respectiv persoana să se prezinte lunar la organul de poliție din localitatea de domiciliu, să informeze de îndată organul de poliție și judecătorul delegat cu executarea hotărârilor penale cu privire la schimbarea locuinței, să nu depășească o anumită limită teritorială.

Apreciem că o problemă serioasă rămâne, în continuare, tratamentul discriminatoriu și, din această perspectivă, cu efecte de neconstituționalitate, instituit, **prin art. 4 alin. (3)**, în condițiile în care, deși avem în vedere un act de clemență, nu este acoperită situația celor care nu sunt în măsură – din motive ce nu le sunt imputabile - să achite prejudiciul la care au fost obligați prin hotărârea judecătorească, în termenul impus, de un an. Nu se poate vorbi, în astfel de situații, despre o prezumtivă rea-credință, reglementată în alte situații de legea penală, în mod adecvat.

	<p><i>(4) Procedura de judecată se desfășoară cu citarea persoanei condamnate, prevederile art. 597 alin. (2) - (8) din Codul de procedură penală aplicându-se în mod corespunzător. În situația în care persoana condamnată care a beneficiat de grațiere face dovada achitării despăgubirilor prevăzute la alin. (1), anterior pronunțării hotărârii, grațierea nu va fi revocată.</i></p>	<p>De aceea, introducerea condiției „relei-credințe” pentru neplata, în termen de 1 an, a prejudiciului produs prin infracțiune și constatat prin hotărâre judecătorească definitivă, ar putea fi soluția, mai ales că existența sau inexistența relei-credințe ar fi constatată de către instanța de executare, în urma administrării unui probatoriu.</p> <p>O ipoteză specială este cea în care termenul de 1 an expiră, iar instanța de executare este sesizată pentru a hotărî cu privire la revocarea grațierii și, după ce procedura în fața acestei instanțe a început, dar anterior pronunțării hotărârii de revocare a beneficiului grațierii, persoana condamnată plătește despăgubirile și face dovada achitării acestora. Având în vedere că încă nu s-a soluționat cauza, credem că dovada plății ar putea duce la păstrarea beneficiului grațierii, chiar dacă termenul de 1 an a fost depășit, dat fiind că suma este recuperată.</p>
<p>Art. 5 (1) Prevederile art. 1 și art. 2 nu se aplică persoanelor condamnate pentru infracțiuni săvârșite în stare de recidivă, nici celor care sunt recidiviști prin condamnări anterioare.</p> <p>(2) Nu beneficiază de prevederile art. 1 și art. 2 condamnații cărora li s-au aplicat pedepse pentru săvârșirea următoarelor infracțiuni:</p> <p>A. Infracțiuni reglementate de Codul Penal:</p> <p>1) infracțiunile contra vieții, prevăzute de</p>	<p><i>(4) Nu beneficiază de prevederile art. 1 și art. 2 condamnații cărora li s-au aplicat pedepse pentru săvârșirea următoarelor infracțiuni, prevăzute de Codul penal – 1968 și de legi speciale, anterior datei de 1 februarie 2014:</i></p> <p>A. Infracțiuni reglementate de Codul penal din 1968:</p> <p>1) infracțiunile contra siguranței statului, prevăzute de art. 155 - 171;</p> <p>2) infracțiunile contra vieții, prevăzute de</p>	<p>Astfel cum s-a menționat în <i>Avizul Consiliului Legislativ nr. 19/31 ianuarie 2017 (pct. 7)</i>, lista infracțiunilor la care se referă acest text trebuie structurată în așa fel încât să poată fi făcute corespondențe între normele legale succesive de incriminarea a aceleiași fapte. Această corespondență se impune, pe de o parte, pentru a nu determina o practică neunitară și, pe de altă parte, pentru a nu extinde incidența Legii de grațiere asupra unor fapte mai grave decât cele actualmente prevăzute ca intrând sub beneficiul actului de clemență colectivă.</p>

<p>art. 188-192; 2) vătămare corporală, prevăzută de art. 194; 3) loviri sau vătămările cauzatoare de moarte, prevăzută de art. 195; 4) relele tratamente aplicate minorului prevăzute de art. 197; 5) infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie, prevăzute de art. 199 - 200; 6) agresiuni asupra fătului, prevăzute de art. 201 - 202; 7) lipsirea de libertate în mod ilegal, prevăzută de art. 205; 8) șantajul, prevăzut de art. 207; 9) traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile, prevăzute la art. 209 - 211 și art. 213 - 216'; 10) infracțiunile contra libertății și integrității sexuale, prevăzute de art. 218 - 222; 11) violarea de domiciliu, prevăzută de art. 224 alin. (2); 12) violarea sediului profesional, prevăzută de art. 225 alin. (2); 13) furtul calificat, prevăzut de art. 229 alin. (2) și (3); 14) tâlhăria și pirateria, prevăzute de art. 233 - 236; 15) bancruta frauduloasă, prevăzută de art. 241; 16) gestiunea frauduloasă, prevăzută de art. 242 alin. (3); 17) înșelăciunea, prevăzută de art. 244;</p>	<p>art. 174-179; 3) lovirea sau alte violențe, prevăzută de art. 180 alin. (1¹) și alin. (2¹); 4) vătămarea corporală, prevăzută de art. 181 alin. (1¹); 5) vătămarea corporală gravă, prevăzută de art. 182; 6) loviri sau vătămările cauzatoare de moarte, prevăzută de art. 183; 7) provocarea ilegală a avortului, prevăzută de art. 185; 8) lipsirea de libertate în mod ilegal, prevăzută de art. 189; 9) sclavia, prevăzută de art. 190; 10) violarea de domiciliu, prevăzută de art. 192 alin. (2); 11) șantajul, prevăzut de art. 194; 12) infracțiunile privitoare la viața sexuală, prevăzute de art. 197, 198, 201, 202; 13) furtul calificat, prevăzut de art. 209 alin. (1) lit. b), alin. (2) lit. a), alin. (3) și alin. (4); 14) furtul, prevăzut de art. 208 sau furtul calificat, prevăzut de art. 209, săvârșite în concurs cu violarea de domiciliu, prevăzută de art. 192; 15) tâlhăria și pirateria, prevăzute de art. 211 - 212; 16) gestiunea frauduloasă, prevăzută de art. 214 alin. (2); 17) înșelăciunea, prevăzută de art. 215;</p>	<p>Dăm câteva exemple elocvente, în acest sens:</p> <p>i) Prin art. 5 alin. (2) lit. A) pct. 13 s-a stabilit că se exclud de la grațiere pedepsele pentru <i>furtul calificat</i>, prevăzut de art. 229 alin. (2) și (3) din Codul penal – Legea nr. 286/2009; potrivit art. 229 alin. (2) lit. c), este furt calificat cel săvârșit de o <i>persoană având asupra sa o armă</i>; norma incriminatoare „corespunzătoare” dispoziției art. 229 alin. (2) (furtul calificat) – potrivit art. 5 alin. (4) din acest proiect, prin care s-a reglementat că, în aplicarea alin. (2), referirea la infracțiunile prevăzute de Codul penal se consideră făcută și la infracțiunile coresponzătoare, prevăzute de Codul penal din 1968 sau de legi speciale care au fost modificate sau abrogate la intrarea în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal – este art. 209 alin. (2) din Codul penal (1968); or, la art. 209 alin. (2) nu era prevăzut furtul săvârșit de o persoană având asupra sa o armă; în schimb, în art. 209 alin. (1) lit. b) era prevăzut furtul comis de o <i>persoană având asupra sa o armă sau o substanță narcotică</i> – dispoziție care se regăsește numai parțial în art. 229 alin. (2) lit. c) din noul Cod penal, fiind incriminat furtul comis de o <i>persoană având asupra sa o armă</i>.</p> <p>Prin urmare, dacă nu se structurează art. 5 alin. (2) din proiectul legii grațierii cu indicarea clară a textelor succesive, s-ar putea ajunge la interpretarea potrivit căreia infracțiunea de furt calificat săvârșită de o persoană având asupra sa o substanță narcotică nu este exclusă de la beneficiul grațierii!</p> <p>ii) La fel, în privința infracțiunii de <i>violare de domiciliu</i>, exclusă de la beneficiul grațierii, conform art. 5 alin.</p>
---	--	--

<p>18) înșelăciunea privind asigurările, prevăzută de art. 245;</p> <p>19) fraudele comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice, prevăzute de art. 249 - 251;</p> <p>20) distrugerea, prevăzută de art. 253 alin. (4);</p> <p>21) ultrajul, prevăzut de art. 257;</p> <p>22) traficul de migranți, prevăzut de art. 263;</p> <p>23) facilitarea șederii ilegale în România, prevăzută de art. 264;</p> <p>24) favorizarea făptuitorului, prevăzută de art. 269;</p> <p>25) răzbunarea pentru ajutorul dat justiției, prevăzută de art. 274;</p> <p>26) ultrajul judiciar, prevăzut de art. 279;</p> <p>27) cercetarea abuzivă, prevăzută de art. 280;</p> <p>28) tortura, prevăzută de art. 282;</p> <p>29) represiunea nedreaptă, prevăzută art. 283;</p> <p>30) evadarea, prevăzută de art. 285;</p> <p>31) înlesnirea evadării, prevăzută de art. 286;</p> <p>32) infracțiunile de corupție, prevăzute de art. 269 - 294;</p> <p>33) delapidarea, prevăzută de art. 295;</p> <p>34) abuzul în serviciu, prevăzut de art. 297;</p> <p>35) conflictul de interese, prevăzut de art. 301;</p> <p>36) divulgarea informațiilor secrete de stat, prevăzută de art. 303;</p> <p>37) obținerea ilegală de fonduri,</p>	<p>18) delapidarea, prevăzută de art. 215¹;</p> <p>19) distrugerea, prevăzută de art. 217 alin. (4);</p> <p>20) ultrajul, prevăzut de art. 239 și art. 239¹;</p> <p>21) infracțiunile de serviciu sau în legătură cu serviciul, prevăzute de art. 246 – art. 248¹, art. 253¹, art. 254 - 257;</p> <p>22) faptele săvârșite de alți funcționari, prevăzute de art. 258 raportat la art. 246 - 248¹;</p> <p>23) favorizarea infractorului, prevăzută de art. 264;</p> <p>24) arestarea nelegală și cercetarea abuzivă, prevăzută de art. 266;</p> <p>25) tortura, prevăzută de art. 267¹;</p> <p>26) represiunea nedreaptă, prevăzută art. 268;</p> <p>27) evadarea, prevăzută de art. 269;</p> <p>28) înlesnirea evadării, prevăzută de art. 270;</p> <p>29) neîndeplinirea cu știință a îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă prevăzută de art. 274 alin. (2);</p> <p>30) părăsirea postului și prezența la serviciu în stare de ebrietate, prevăzută de art. 275;</p> <p>31) distrugerea și semnalizarea falsă, prevăzută de art. 276;</p> <p>32) nerespectarea regimului armelor și munițiilor, prevăzută de art. 279;</p>	<p>(2) lit. A) pct. 11, se observă că în art. 224 alin. (2) din noul Cod penal nu mai există agravanta comiterii faptei <i>de două sau mai multe persoane împreună</i>, în enumerarea legală, așa încât, în lipsa unei precizări concrete, s-ar putea înțelege că pedepsele aplicate pentru această formă a infracțiunii beneficiază de grațiere.</p> <p><i>iii)</i> De asemenea, infracțiunea de bancrută frauduloasă a fost prevăzută în art. 207 din Legea nr. 31/1990, apoi, în art. 143 din Legea nr. 85/2006 și, numai ulterior, în art. 241 din Codul penal – Legea nr. 286/2009.</p> <p>De aceea, textul alineatului 4 ar trebui să fie explicit, prin enumerarea acestor infracțiuni și a normelor legale care le-au prevăzut, nelimitându-se numai la o trimitere cu titlu general la aceste infracțiuni – enumerarea trebuind să se refere atât la Codul penal – 1968, cât și la legile speciale în vigoare până la data de 31 ianuarie 2014 (având în vedere faptul că de la 1 februarie 2014 este în vigoare Legea nr. 286/2009 privind Codul penal).</p>
---	---	--

<p>prevăzută de art. 306; 38) deturnarea de fonduri, prevăzută de art. 307; 39) infracțiuni de corupție și de serviciu comise de alte persoane, prevăzute de art. 308 Cod penal raportat la art. 269 - 292, art. 295, art. 297 și art. 301 Cod penal; 40) falsificarea de monede, timbre sau de alte valori, prevăzute de art. 310 - 316; 41) falsul material în înscrisuri oficiale, prevăzută de art. 320 alin. (2); 42) falsul intelectual, prevăzut de art. 321; 43) falsul informatic, prevăzut de art. 325; 44) neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă prevăzută de art. 329 alin. (2); 45) părăsirea postului și prezența la serviciu sub influența alcoolului sau a altor substanțe, prevăzută de art. 331; 46) distrugerea sau semnalizarea falsă, prevăzută de art. 332; 47) părăsirea locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia, prevăzută de art. 338; 48) nerespectarea regimului armelor și munițiilor, prevăzută de art. 342; 49) nerespectarea regimului materialelor nucleare sau al altor materii radioactive, prevăzută de art. 345; 50) nerespectarea regimului materiilor explozive, prevăzută de art. 346; 51) transmiterea sindromului imunodeficiar dobândit, prevăzută de art.</p>	<p>33) nerespectarea regimului materialelor nucleare sau al altor materii radioactive, prevăzută de art. 279¹; 34) nerespectarea regimului materiilor explozive, prevăzută de art. 280; 35) falsificarea de monede, timbre sau de alte valori, prevăzute de art. 282 - 285; 36) falsul material în înscrisuri oficiale, prevăzută de art. 288 alin. (2); 37) falsul intelectual, prevăzut de art. 289; 38) deturnarea de fonduri, prevăzută de art. 302¹; 39) relele tratamente aplicate minorului, prevăzută de art. 306; 40) contaminarea venerică și transmiterea sindromului imunodeficiar dobândit, prevăzută de art. 309 alin. (2); 41) traficul de substanțe toxice, prevăzut de art. 312; 42) asocierea pentru săvârșirea de infracțiuni, prevăzută de art. 323; 43) proxenetismul, prevăzut de art. 329; 44) infracțiunile contra capacității de apărare a României, prevăzute de art. 331 - 336, art. 338 - 345, art. 347, art. 348 - 354; 45) infracțiunile contra păcii și omenirii, prevăzute de art. 356 - 361.</p> <p>B. Infracțiuni reglementate de legi speciale, în forma în vigoare până la data</p>	
--	---	--

<p>354; 52) traficul de produse sau substanțe toxice, prevăzut de art. 359; 53) constituirea unui grup infracțional organizat, prevăzută de art. 367; 54) pornografia infantilă prevăzută de art. 374; 55) infracțiunile contra securității naționale, prevăzute de art. 394-410; 56) infracțiunile contra capacității de luptă a forțelor armate, prevăzute de art. 413-428 și art. 432-437; 57) infracțiunile de genocid, contra umanității și de război, prevăzute de art. 438 - 444.</p> <p>B. Infracțiuni reglementate de legi speciale:</p> <p>1) infracțiunea prevăzută de art. 280¹ din Legea 31/1990 a societăților, republicată, cu modificările și completările ulterioare; 2) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare; 3) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare; 4) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit</p>	<p>de 1 februarie 2014:</p> <p>1) infracțiunea prevăzută de art. 280¹ din Legea 31/1990 a societăților, republicată, cu modificările și completările ulterioare; 2) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare; 3) infracțiunea prevăzută de art. 35 alin. (2) din Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată; 4) infracțiunile prevăzute de art. 39 alin. (2), (3), (5) din Legea nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare; 5) infracțiunea prevăzută de art. 92 din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare. 6) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare; 7) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare; 8) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, cu modificările și completările ulterioare; 9) infracțiunile prevăzute de art. 27 și art.</p>	
--	--	--

<p>de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>5) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>6) infracțiunea prevăzută de art. 29 din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>7) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 191/2003 privind infracțiunile la regimul transportului naval, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>8) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>9) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>10) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, republicată;</p> <p>11) infracțiunile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 121/2006 privind regimul juridic al precursorilor de droguri, aprobată cu modificări prin</p>	<p>28 din Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic, republicată, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>10) infracțiunea prevăzută de art. 29 din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>11) infracțiunea prevăzută de art. 7 din Legea nr. 39/2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>12) infracțiunile prevăzute de art. 48, art. 49, art. 51 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>13) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 191/2003 privind infracțiunile la regimul transportului naval, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>14) infracțiunea prevăzută de art. 11 din Legea nr. 196/2003 privind prevenirea și combaterea pornografiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>15) infracțiunile prevăzute de art. 131 și art. 132 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;</p>	
--	---	--

Legea nr. 186/2007, cu modificările și completările ulterioare;

12) infracțiunea prevăzută de art. 35 alin. (2) din Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată;

13) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 101/2011 pentru prevenirea și sancționarea unor fapte privind degradarea mediului, republicată;

14) infracțiunea prevăzută de art. 92 din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare.

(3) De asemenea, nu beneficiază de prevederile prezentei legi cei care au săvârșit infracțiuni, altele decât cele prevăzute la alin. (2), pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 10 ani sau mai mare.

(4) în aplicarea alin. (2), referirea la infracțiunile prevăzute de Codul penal se consideră făcută și la infracțiunile corespunzătoare, prevăzute de Codul penal din 1969 sau de legi speciale care au fost modificate sau abrogate la intrarea în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.

16) infracțiunile prevăzute de art. 134 și art. 137 - 141 din Legea nr. 295/2004 privind regimul armelor și munițiilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

17) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, cu modificările și completările ulterioare;

18) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările și completările ulterioare;

19) infracțiunile prevăzute de art. 143 alin. (2) și art. 144 alin. (2) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare;

20) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare;

21) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 101/2011 pentru prevenirea și sancționarea unor fapte privind degradarea mediului, republicată;

22) infracțiunile prevăzute de Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, republicată;

23) infracțiunea prevăzută de art. 71 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României, cu modificările și completările

	<p>ulterioare; 24) infracțiunea prevăzută de art. 141 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare; 25) infracțiunea prevăzută de art. 89 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare; 26) infracțiunile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 121/2006 privind regimul juridic al precursorilor de droguri, aprobată cu modificări prin Legea nr. 186/2007, cu modificările și completările ulterioare.</p>	
<p>Art. 6 Grațierea nu se aplică celor care nu au început executarea pedepsei închisorii sau a măsurii educative privative de libertate deoarece s-au sustras de la executarea acestora, precum și celor care au început executarea dar ulterior s-au sustras.</p>	<p>Art. 6 <i>Grațierea nu se aplică persoanelor care nu au început executarea pedepsei închisorii sau a măsurii educative privative de libertate deoarece s-au sustras de la executarea acestora, precum și persoanelor care au început executarea, dar ulterior s-au sustras.</i></p>	<p>Lipsește virgula între „executarea” și „dar”. Desemnarea destinatarilor interdicției este mai clară utilizând termenul „persoanelor”, decât „celor”.</p>
<p>Art. 7 Persoanele grațiate care în decurs de trei ani săvârșesc cu intenție o infracțiune vor executa, pe lângă pedeapsa stabilită pentru acea infracțiune și pedeapsa sau restul de pedeapsă rămas neexecutat ca urmare a aplicării prezentei</p>		

legi.		
Art. 8 Dispozițiile prezentei legi se aplică numai faptelor comise anterior datei de 18 ianuarie 2017.	Art. 8 <i>Dispozițiile prezentei legi se aplică numai faptelor comise anterior datei de 1 februarie 2017.</i>	Stabilirea unei date aleatorii, care nu are legătură cu intrarea în vigoare a legii grațierii sau cu data inițierii proiectului de lege nu răspunde Deciziilor Curții Constituționale nr. 86/2003 (publicată în Monitorul Oficial al României nr. 207 din 31 martie 2003) și nr. 89/2003 (publicată în Monitorul Oficial al României nr. 200 din 27 martie 2003), prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 543/2002 privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni, constatându-se că au un caracter profund discriminatoriu întrucât limitează aplicarea legii la pedepsele stabilite prin hotărâri judecătorești rămase definitive până la data intrării în vigoare a legii , excluzând pedepsele aplicate prin hotărâri judecătorești rămase definitive după intrarea în vigoare a legii, dar pentru fapte săvârșite înainte de intrarea acesteia în vigoare . Curtea Constituțională a stabilit, prin <i>Decizia nr. 86/2003</i> : „...criteriul obiectiv în baza căruia se acordă beneficiul grațierii colective poate fi determinat numai de săvârșirea faptei penale <i>până la data intrării în vigoare</i> a actului normativ de grațiere ori <i>până la o altă dată anterioară, stabilită de lege, cum ar fi, spre exemplu, data inițierii proiectului de lege</i> ”.
Art. 9 Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la publicarea sa în Monitorul Oficial.	Art. 9 <i>Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.</i>	Aceasta este exprimarea legiuitorului din art. 11 alin. (1) al Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

Asociația Magistraților din România,
prin președintele interimar,
jud. dr. Andreea Ciucă